

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Б.ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
VI Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
13-14 травня 2021 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «12» травня 2021 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, 13-14 травня 2021 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2021. – 572 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами VI Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми розвитку сфери обслуговування, туризму та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, доцент;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЛАЗАР В.Ф., СТАЦУК Н. М., ІВАСИК Г.В., СТАЦУК М. Г. Електронний потенціал вздовж прямолінійної межі контакту навантаженого металу із воденьвмісним середовищем.....	433
ЛАЛАК І. І. Сучасні підходи до регулювання будівельної галузі: зарубіжний досвід.....	435
ЛЕНДЄЛ О.Д., ТУРОК Я.М. Тенденції розвитку сучасної концепції маркетингу....	437
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., УЛМАН Д.В. Впровадження автоматизованих збутових технологій для управління взаємовідносинами з клієнтами.....	440
ЛІБА Н.С., ТОРІНА В.І. Досвід стимулювання розвитку підприємництва країн світу.....	442
МАТВІЙЧУК С.С., УГРИН А. Є. Застосування smart-матеріалів при виготовленні одягу	445
МАТВІЙЧУК С.С., МАТВІЙЧУК А.А. Застосування мобільних додатків у fashion-індустрії.....	446
МАТВІЙЧУК С.С., ЦАП А. Вплив виду членування одягу на сприйняття його форми.....	448
МАТВІЙЧУК С.С., МИГОЛИНЕЦЬ Т. Значення конфекціонування на сучасних швейних підприємствах для формування якості готового швейного виробу.....	449
МИКУЛАНІНЕЦЬ С.І. Застосування PEST, SNW та SWOT-аналізів при розробці стратегії розвитку підприємств.....	450
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г.Т. Малий бізнес в Україні: бути чи не бути?.....	452
МОРОЗ Д. І., ГОЛОВАЧКО В.М. Контроль і оцінка навчальних досягнень студентів.....	454
НЕСТЕРОВА С.В., КІШ Д.І. Індекс інвестиційної привабливості України.....	456
ОСТАП'ЮК Н.А., РЕСЛЕР М.В. Склад та структура компетенцій в бухгалтерській освіті.....	458
ПАВЛЮХ Б.Б., ГОЛОВАЧКО В.М. Аналіз методів оцінки трудового потенціалу підприємства.....	460
ПАУЛИК А.Я. Негативні фактори та перешкоди, що впливають на конкурентоспроможність економіки регіону.....	463
ПЕТРИЧКО М.М. Особливості структурних процесів в економіці регіонів України.....	464
ПІГОШ В.А. Дистанційна та надомна робота у карантинних умовах: новації в трудових відносинах.....	466
ПІТЮЛИЧ М.І., ГОБЛИК В.В., ЩЕРБАН Т.Д. Сучасні тенденції на ринку праці Закарпатської області.....	469
ПІТЮЛИЧ М.І., ЩЕРБАН Т.Д., ГОБЛИК В.В. Типологія субрегіональних ринків праці Закарпатської області.....	470
ПРОСКУРА В.Ф., ПІРЧАК О.І. Міжнародний трансфер технологій як альтернатива прямих іноземних інвестицій.....	472
РАДІОНОВ В.В., ГОЛОВАЧКО В.М. Особливості оподаткування транспортно-експедиторських компаній.....	475
РАДІОНОВ В.В., ЛІБА Н.С. Документування операцій маркетингової діяльності...	477
РОСОЛА У. В., РОСОЛА О.А. Вплив пандемії на підприємницьку діяльність.....	479
ROSUL R., ІHNATYSHYN M. Determination of the parameters of rheological leather models by the indirect method.....	481
РУСИН І. М., РЕСЛЕР М.В. Суть інвестицій як економічної категорії.....	484
СТЕГНЕЙ М.І., ЛІНТУР І.В. Концепт оцінки ефективності інвестицій в економіці країни.....	485

Література

1. www.me.gov.ua – офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.
2. Аспекти обліку транспортно-експедиторської діяльності. Б24 – Інформаційний Бізнес Портал. URL: <https://www.buh24.com.ua/aspekti-obliku-transportno-ekspeditorskoyi-diyalnosti/> (дата звернення: 15.04.2020 р.)
3. Граковський Ю. Міжнародні автоперевезення: організація діяльності, бухгалтерський і податковий облік. URL: <http://cons.parus.ua/d.asp?r=06MDNea3ede875bf627e45879c424c5dd4598> (дата звернення: 02.04.2020 р.)
4. Марценюк Р. А. Облік транспортно-експедиторських послуг: теоретичний аспект. Обліковоаналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства. матеріали IV міжнародної науковопрактичної конференції (м. Львів, НУ «ЛП», 24-26 жовтня 2019 р.), Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2019. С. 138-139.
5. Транспортно-експедиторські послуги в Україні. Вісник. Офіційно про податки. URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/6738> (дата звернення: 02.03.2020 р.)

УДК 657

РАДІОНОВ В.В., ЛІБА Н.С.,
Мукачівський державний університет

ДОКУМЕНТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Обліковий процес розпочинається з документування господарських операцій, які здійснюються підприємством у процесі розробки та реалізації стратегій маркетингу. До таких господарських операцій необхідно відносити дії або події, які призводять до змін в структурі активів, зобов'язань і власного капіталу та пов'язані із здійсненням маркетингової діяльності, зокрема, це господарські операції, що пов'язані з реалізацією товарної (асортиментної), ринкової, збутової, цінової та комунікаційної стратегій. Документування господарських операцій, пов'язаних з управлінням маркетинговою стратегією, передбачає фіксування на первинних або машинних носіях відомостей про понесені витрати підприємства на проведення різних маркетингових заходів, зокрема:

1) на розробку та реалізацію товарної стратегії: витрати на проведення маркетингових досліджень – розробку та покращення дизайну продукції, поліпшення якості та споживчих властивостей продукції, оптимізацію наявного асортименту та створення нових видів продукції, продовження життєвого циклу продукції тощо;

2) на розробку та реалізацію збутової стратегії: витрати на складування продукції, витрати на транспортування готової продукції, витрати пакувальних матеріалів, оплата праці працівникам відділу збуту (менеджерам з продажу, консультантам, торговим агентам, водіям та ін.), витрати на гарантійний ремонт, витрати на утримання основних засобів та інших матеріальних необоротних активів, пов'язаних із збутом продукції тощо;

3) розробку та реалізацію цінової стратегії: витрати на проведення маркетингових досліджень – аналіз цінової політики конкурентів, споживчих цін, кон'юнктури ринку, ціноутворення, відображення витрат матеріальних, трудових і фінансових ресурсів на проведення маркетингових досліджень тощо;

4) розробку та реалізацію ринкової стратегії: витрати на проведення маркетингових досліджень – вибір сегменту ринку шляхом аналізу місткості та насиченості ринку, співвідношення попиту та пропозиції, аналіз конкурентного середовища, оплата інформаційно-консультаційних послуг тощо;

5) розробку та реалізацію комунікаційної стратегії: витрати на замовлення рекламних послуг та матеріалів (листівки, брошури та ін.), розміщення реклами у засобах масової інформації, витрати на виготовлення зовнішньої реклами (реклама у транспорті, вивіски, білборди), витрати на створення та обслуговування інтернетсайту підприємства, витрати на участь у виставках, ярмарках і дегустаціях, представницькі витрати тощо.

Усі витрати, що виникають при здійсненні маркетингової діяльності підприємства є різними за своїм економічним змістом (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, витрати на соціальні заходи, амортизація та інші операційні витрати), тому для їх документальної фіксації використовують різні форми первинних документів, затверджених законодавством (документи з обліку матеріальних цінностей, документи з обліку грошових та розрахункових операцій, документи з обліку заробітної плати тощо), та документів, що складаються підприємствами самостійно (довідки та розрахунки бухгалтерії) [3].

Облік витрат на маркетинг великою мірою залежить від правильного документування спожитих ресурсів підприємства. Причому складання документів відбувається і під час здійснення господарських операцій, дослідження змін, що відбуваються під час здійснення господарських процесів, і в процесі узагальнення даних про витрачені ресурси для потреб управління [2].

Процеси документування є основою обліково-інформаційної системи суб'єкта господарювання. Лише належним чином організовані процеси документування є запорукою своєчасної та адекватної ідентифікації об'єктів обліку. Тому, погоджуючись з науковцем в цілому, вважаємо за необхідність уточнити послідовність етапів процесу документування операцій маркетингової діяльності з урахуванням особливостей її здійснення та специфіки господарського процесу на торгівельних підприємствах (рис. 1). В запропонованій послідовності набір розпорядчих, первинних та узагальнюючих документів напряду залежить від того надаються маркетингові послуги сторонньою організацією, чи заходи здійснюються внутрішньою маркетинговою службою торговельного підприємства [1].

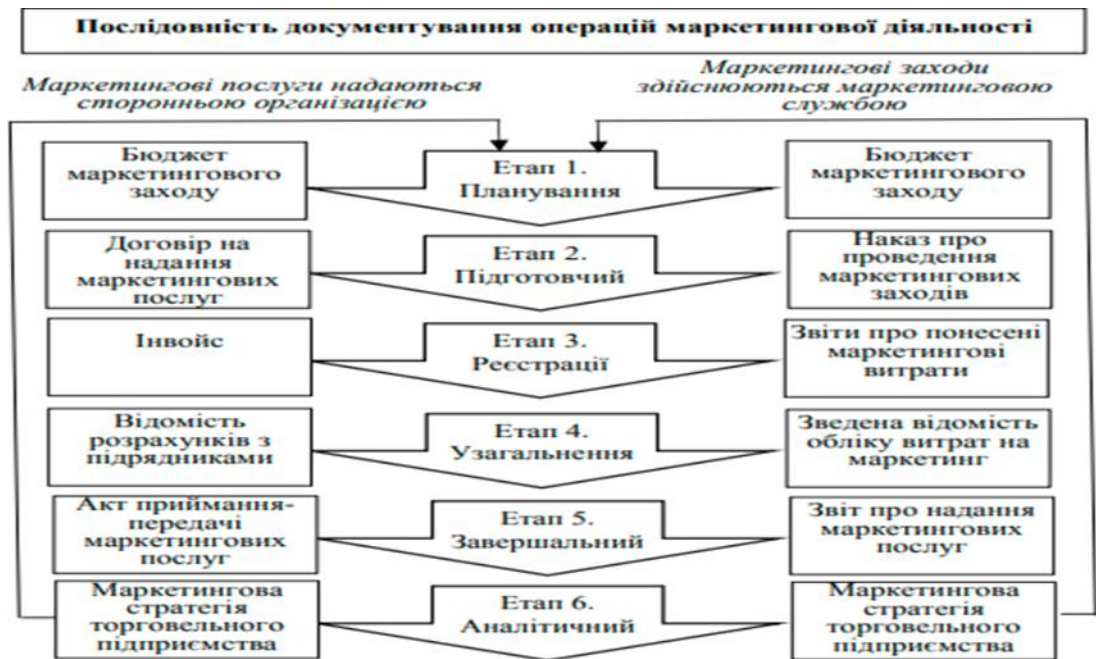

Рис. 1 Послідовність етапів процесу документування операцій маркетингової діяльності [1]

Отже, документування в маркетингу є безперервним циклічним процесом, покликаним забезпечити успішну діяльність торговельного підприємства на обраному ринку. Саме належне документування операцій маркетингової діяльності є основою їх відображення в обліку та звітності підприємства.

Література

1. Верзілова Г. Р. Методичні аспекти документування операцій маркетингової діяльності. Облік і фінанси. 2020. № 1 (87). С. 28–35.
2. Грицай О. І. Удосконалення документування для обліку витрат на маркетинг промислового підприємства. Національний університет «Львівська політехніка». 2017. С. 93-103.
3. Правдюк Н.Л. Облікове забезпечення управління маркетинговою стратегією підприємства. Економіка. фінанси. менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2019. С. 100-115.

УДК 658.1:005

РОСОЛА У. В., РОСОЛА О. А.,
Мукачівський державний університет

ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ НА ПІДПРИЄМНИЦЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ

Несподіваний спалах пандемії сколихнув світову та вітчизняну економіку, загнавши багатьох підприємців на межу банкрутства. Однак, хоча одні зникають з ринку або ледве руйнуються, інші поволі одужують і навіть фіксують збільшення, про які вони могли мріяти раніше.

Малі підприємства по всьому світі опинилися в умовах сповільнення економічної активності та тотальної невизначеності. Тож щоб допомогти представникам малого бізнесу пройти кризу з мінімальними втратами, уряди

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>